

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 022049 18 Kž 19
Sarajevo, 26.12.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nidžare Zlotrg kao predsjednice vijeća, Hurije Sarajlić i Vesne Stanković Čosović kao članova vijeća, uz sudjelovanje Amele Kešan kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih E. M. i A. L., zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i krivičnim djelom Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optuženih E. M. i A. L., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022049 15 K od 06.11.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.12.2019. godine, u prisutnosti federalne tužiteljice Suade Salkić, optuženog E. M. i njegovog branitelja, advokata J. A. u zamjeni za advokata Z. I. iz S. i optuženog A. L. i njegovog branitelja, advokata M. K. iz S., donio je

P R E S U D U

Žalbe branitelja optuženih E. M. i A. L. izjavljene protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022049 15 K od 06.11.2017. godine, odbijaju se kao neosnovane i prvostepena presuda potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu 09 0 K 022049 15 K od 06.11.2017. godine, optuženi E. M. i A. L. oglašeni su krivim zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) u vezi sa krivičnim djelom Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a) KZ FBiH i krivičnim djelom Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. KZ FBiH, za koja

krivična djela je primjenom odredaba člana 42., 43., 50. tačka b) i člana 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH, optuženi E. M. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, a optuženi A. L. na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, u koju kaznu zatvora je optuženim temeljem odredaba člana 57. stav 1. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru, i to optuženom E. M. u periodu od 11.01.2015. godine do 23.03.2015. godine, a optuženom A. L. od 11.01.2015. godine do 25.02.2015. godine.

Istom presudom, na osnovu odredaba člana 78. stav 1. KZ FBiH, prema optuženim E. M. i A. L. je izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta koji potiču ili su nastali izvršenjem krivičnog djela, te koji su upotrijebljeni za izvršenje krivičnih djela, pa su od optuženog E. M. oduzeti predmeti taksativno pobrojani u potvrdi Ministarstvabroj 02/2-2-2-2/15 od 11.01.2015. godine, a od optuženog A. L. predmeti taksativno pobrojani u potvrdi Ministarstva broj 02/2-2-2-08/15 od 11.01.2015. godine.

Navedenom presudom na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), optuženi E. M. i A. L. su oslobođeni obaveze naknade troškova krivičnog postupka, te je odlučeno da isti padaju na teret budžetskih sredstava suda, dok su na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH, oštećeni (u izreci presude nisu poimence označeni) sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio branitelj optuženog E. M., advokat Z. I. iz S., zbog povrede Krivičnog zakona i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači tako da se optuženi oslobođi od optužbe za krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH, odnosno da se pobijana presuda preinači u odluci o krivičnopravnoj sankciji, tako da se optuženom za počinjena krivična djela izrekne blaža kazna od one izrečene prvostepenom presudom ili da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovno odlučivanje.

Žalbu protiv prvostepene presude izjavio je i branitelj optuženog A. L., advokat M. K. iz S., zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda u odluci o krivičnopravnoj sankciji preinači i optuženom za počinjena krivična djela izrekne kazna zatvora u kraćem vremenskom trajanju u odnosu na vrijeme utvrđeno pobijanom presudom.

Zamjenik glavnog federalnog tužitelja je podneskom broj T09 0 KTOŽ 0074425 18 2 od 28.03.2018. godine predložio da se žalbe branitelja optuženih E. M. i A. L. odbiju kao neosnovane i presuda Kantonalnog suda u Sarajevu 09 0 K 022049 15 K od 06.11.2017. godine, potvrди.

Na sjednici vijeća ovog suda, a koja je održana u smislu odredaba člana 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog E. M., advokat J. A. iz S. koji je uz suglasnost optuženog pristupio u zamjeni za advokata Z. I. iz S. i branitelj optuženog A. L., advokat M. K. iz S. su izjavili da u cijelosti ostaju kod osnova, razloga i prijedloga iz izjavljenih u žalbi, koje su na sjednici vijeća ukratko i obrazložili, a optuženi E. M. i A. L. su izjavili da prihvataju, kako navode i prijedlog iz žalbi branitelja, tako i njihovo izlaganje na sjednici vijeća. Na istoj sjednici federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod navoda iz podneska broj T09 0 KTOŽ 0074425 18 2 od 28.03.2018. godine, te je predložila da se žalbe branitelja optuženih E. M. i A. L. odbiju kao neosnovane i prvostepena presuda potvrди.

Ovaj sud je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda branitelja optuženih, a i po službenoj dužnosti u pogledu okolnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen Krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog povrede Krivičnog zakona, branitelj optuženog E. M. u žalbi navodi da je pobijanom presudom optuženi E. M. oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a) KZ FBiH i krivičnim djelom Neovlašteno prisluskivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. KZ FBiH, iako iz činjeničnog opisa krivičnog djela iz tačke 1. izreke pobijane presude proizilazi da je optuženi krivičnopravne radnje koje čine obilježja krivičnog djela Teška krađa iz člana 287. stav 2. tačka a) KZ FBiH, počinio sa samo jednim licem, a ne u okviru grupe od najmanje tri lica, a što je prema stavu iz žalbe branitelja u smislu odredaba člana 2. stav 21. KZ FBiH, uvjet da bi u predmetnim radnjama stavljenim na teret optuženom postojala bitna obilježja krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH. Nadalje, a u prilog povredi odredaba Krivičnog zakona, branitelj optuženog E. M. u žalbi navodi da je formalni uvjet za postojanje krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH da je učinitelj počinio krivično djelo za koje je propisana kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, te da prema stavu branitelja, radnje za koje se optuženi E. M. tereti pobliže opisane pod tačkom 2. izreke pobijane presude, koje čine bitna obilježja krivičnog djela Neovlašteno prisluskivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. KZ FBiH za koje je zakonom propisana novčana kazna ili kazna zatvora u trajanju do tri godine, obzirom na zaprijećenu kaznu, ne mogu ući u konstrukciju krivičnog djela organizirani kriminal.

Ovi žalbeni prigovori branitelja optuženog E. M., nisu osnovani.

Ovaj sud prvenstveno zapaža da je predmetnom optužnicom, odnosno, izrekom pobijane presude, u preambuli činjeničnog opisa, navedeno da je optuženi E. M., skupa sa optuženim A. L. i još pet, poimenično navedenih lica, djelovao kao član grupe za organizirani kriminal čiji organizator je bio Š. H., a potom je posebno opisano da je

optuženi E. M., kao član grupe za organizirani kriminal, postupajući po naredbi organizatora grupe Š. H., pod tačkom 1. izreke pobijane presude skupa sa Š. H., a pod tačkom 2. izreke pobijane presude skupa sa Š. H. i optuženim A. L., učinio konkretna krivična djela, tj. krivično djelo Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a) KZ FBiH i krivično djelo Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. KZ FBiH. Iz toga slijedi da su netačni, a time i neosnovani žalbeni navodi branitelja da optuženi E. M. nije optužen da je krivično djelo činjenično opisano pod tačkom 1. izreke pobijane presude učinio kao član grupe za organizirani kriminal, a time je neprihvatljiv i žalbeni prigovor da zbog toga što „nema trećeg lica“, u njegovim radnjama nisu ostvarena obilježja krivičnog djela organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH.

Nadalje, pravno su neutemeljeni žalbeni navodi branitelja da se optuženi E. M., zbog neispunjena formalnih uvjeta u pogledu zaprijećene kazne za krivično djelo Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje iz člana 188. stav 1. KZ FBiH, ne može smatrati članom grupe za organizirani kriminal.

Naime, prema odredbi člana 2. stav 18. KZ FBiH (sada stav 21. prema izmjenama KZ FBiH, Službene novine FBiH broj 75/17), grupa za organizirani kriminal je organizirana grupa ljudi od najmanje tri osobe, koja postoji neko vrijeme, djelujući u cilju učinjenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna. Prema sadržaju navedene zakonske odredbe, za zaključak o postojanju grupe za organizirani kriminal, u smislu KZ FBiH, neophodno je utvrđenje da je organizirana grupa ljudi od najmanje tri osobe djelovala u cilju učinjenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, što ne znači da grupa za organizirani kriminal, uz djelovanje u cilju učinjenja navedenih krivičnih djela, ne može istovremeno djelovati i u cilju učinjenja krivičnih djela za koja je propisana kazna zatvora do tri godine. Za samo svojstvo člana grupe za organizirani kriminal ne traži se, dakle, da je svaka osoba koja je član organizirane grupe ljudi od najmanje tri osobe lično učinila jedno ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, nego se zahtijeva pripadnost grupi koja je djelovala u cilju učinjenja takvih krivičnih djela i svijest o tome. Stoga, za ocjenu da li je u određenom slučaju učinjeno krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH, nije dovoljno ograničiti se na zakonsku definiciju pojma „grupa za organizirani kriminal“ iz člana 2. stav 18. KZ FBiH, nego je neophodno tu definiciju posmatrati u kontekstu zakonskog opisa krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH, prema kojem krivično djelo organizirani kriminal može učiniti član grupe za organizirani kriminal učinjenjem bilo kojeg krivičnog djela propisanog zakonom Federacije Bosne i Hercegovine, uz uvjet da je on to krivično djelo učinio kao član grupe za organizirani kriminal i da je bio svjestan toga.

Iz navedenih razloga neosnovane su tvrdnje iznesene u žalbi branitelja optuženog E. M., da je pobijanom presudom povrijeden Krivični zakon na štetu optuženog.

Ispitujući pobijanu presudu u odluci o krivičnopravnoj sankciji izrečenoj optuženim E. M. i A. L., u vezi sa žalbenim prigovorima branitelja optuženih, a koji u podnesenim žalbama, osim navoda da su optuženim za počinjena krivična djela mogle biti izrečene blaže kazne, nisu posebno obrazloženi, ovaj sud je našao da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za odluku o kazni, te da su te činjenice i okolnosti, pravilno vrednovane i u dovoljnoj mjeri došle do izražaja kroz odluku o kazni izrečenu optuženim.

Naime, prilikom odmjeravanja kazne optuženim, prvostepeni sud je, postupajući u smislu odredbe člana 49. stav 1. KZ FBiH, kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog E. M. utvrdio i cijenio okolnost da ranije nije osuđivan, da je porodičan, otac troje malodobne djece i da je na glavnem pretresu (istina nakon izvođenja dokaza u predmetnoj stvari) priznao izvršenje krivičnih djela za koja se tereti, ne našavši pri tome otežavajućih okolnosti na strani ovog optuženog, dok je kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog A. L. utvrdio i cijenio okolnost da se radi o mlađem punoljetnom licu, studentu, a kao otežavajuću okolnost raniju osuđivanost optuženog. Navedene olakšavajuće okolnosti utvrđene na strani optuženih je prvostepeni sud u njihovoj ukupnosti cijenio osobito olakšavajućim, te utvrdio da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja u smislu člana 50. tačka b) KZ FBiH. Pri tome je prvostepeni sud, a kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, cijeneći sve naprijed navedene okolnosti od značaja za odluku o kazni (olakšavajuće i otežavajuće), utvrdivši, kada su u pitanju okolnosti koje se odnose na učinjeno krivično djelo, veći broj krivičnopravnih radnji krivičnog djela Teška krađa iz člana 287. stav 2. tačka a) KZ FBiH na strani optuženog E. M. (četiri krivičnopravne radnje više u odnosu na optuženog A. L.), a kada su u pitanju okolnosti koje se odnose na ličnost optuženih i njihov raniji život, okolnost da je optuženi A. L. ranije osuđivan, i to presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 K 264041 12 Kps od 26.12.2012. godine zbog izvršenja krivičnog djela iz člana 173. stav 1. KZ FBiH, optuženom E. M., a što je i za ovaj sud prihvatljivo, u odnosu na optuženog A. L. izrekao strožiju kazne.

Kada se ima u vidu da je za krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH zakonom propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina, a da je prvostepeni sud optuženim propisanu kaznu ublažio ispod zakonom propisanog minimuma kazne, te kako nijedna od okolnosti utvrđenih po prvostepenom суду на strani optuženih (otežavajućih i olakšavajućih), žalbama branitelja optuženih nije dovedena u pitanje, a niti su istaknute kakve okolnosti koje su od uticaja na odmjeravanje kazne, a koje prvostepeni sud nije imao u vidu, te kako je prvostepeni sud po nalaženju ovog suda svim okolnostima od značaja za odluku o kazni dao odgovarajući značaj, ovaj sud nalazi da kazne zatvora optuženim E. M. i A. L. izrečene po prvostepenom суду, i to optuženom E. M. kazna zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci, a optuženom A. L. kazna zatvora u trajanju od jedne godine, izrečene uz primjenu instituta ublažavanja kazne, nisu

strogo odmjerene, i da blažu kaznu od izrečene optuženom A. L., kada se ima u vidu odredba člana 51.stav 1. tačka b) KZ FBiH, nije bilo ni moguće izreći. Stoga su bez pravnog učinka navodi istaknuti od strane branitelja ovog optuženog na sjednici vijeća pred ovim sudom, a kojima se ukazuje na postojanje i drugih okolnosti karaktera olakšavajućih na strani optuženog A. L.. Kazne zatvora koje je optuženim E. M. i A. L. pobijanom presudom izrekao prvostepeni sud, i po ocjeni ovog suda, u svemu odgovaraju težini učinjenih krivičnog djela i stepenu krivnje optuženih kao počinitelja istih, i iste su neophodno potrebne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja na način kako to propisuje odredba člana 42. KZ FBiH, koja svrha se ne bi mogla ostvariti izricanjem blaže kazne.

Iz navedenih razloga, ovaj sud je temeljem člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom je žalbe branitelja optuženih E. M. i A. L. odbio kao neosnovane i prvostepenu presudu potvrđio.

Zapisničar
Amela Kešan,s.r.

Predsjednica vijeća
Nidžara Zlotrg,s.r.